

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان

نشانی: تهران: میدان فاطمی، خیابان بهرام‌مصیری، پلاک ۲۲ • تلفن:۵۴• ۸۸۹۳۶۲۷۰ • نمابر: ۸۸۹۲۵۴۶۷

تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها:۷-۴۴۰۱۹۸۰۵ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸

توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز • تلفن: ۰۹۳۸۵۲۲۱۰۱۶ • چاپ: صمیم

روزنامه شتر

یکشنبه ۱۸ آبان ۱۴۰۴
۱۸ جمادی‌الاول ۱۴۴۷
۹ نوامبر ۲۰۲۵
سال بیست‌ودوم
شماره ۵۲۵۰
۱۲ صفحه
اذان ظهرتهران ۱۱:۴۸
اذان مغرب ۱۷:۲۱
اذان صبح فردا ۵:۰۹
طلوع آفتاب ۶:۳۵

روستای «توت‌خامی» در شهرستان دالاهو، هر سال در نیمه آبان‌ماه، میزبان جشن «خاونکار» کن‌ترین آیین جامعه یارسان است؛ آیینی که پیروان این باور پس از سه روز روزه‌داری، با نواختن تنبور و خواندن کلام مقدس آن را پاس می‌دارند. «خاونکار» ریشه در سنت‌های کهن و تاریخ هزاران ساله مردمان زاگرس دارد و نماد پیروزی نور بر تاریکی و تجدید میناق یا نیگی، محبت و همزیستی انسان‌ها است.عکس:بهمن زارعی،ایرنا

www.sharghdaily.com
aparat:tasvirshargh
Telegram:SharghDaily
youtube:sharghdaily
twitter:sharghdaily
instagram:sharghdaily1

بحران آب در تهران والبرز

مهدی زارع

است. این روند پمپاژ بر لرزه‌خیزی در منطقه اثر گذاشته و تعداد زمین‌لرزه‌های کوچک در محدوده‌های پمپاژ به‌سرعت زیاد شده است. آخرین بررسی‌ها نشان می‌دهد که رخداد زمین‌لرزه‌های ۲۹ آذر ۱۳۹۶ شه‌ریار و ۱۳ اردیبهشت ۱۴۰۴ در ماهدشت را می‌توان با تحریک مربوط به پمپاژ آبخوان‌ها مرتبط دانست.

کاهش شدید بارندگی در سال‌های آبی پس از ۱۴۰۰-۱۴۰۱، تأثیر مستقیم و بحرانی بر منابع آب سطحی (سدها) گذاشته و به تبع آن، برای جبران کمبود آب شرب و کشاورزی، پمپاژ آب‌های زیرزمینی به طرز چشمگیری افزایش یافت. سدهای ماملو، امیرکبیر، لنیان و طالقان بخش مهمی از آب شرب را تأمین می‌کنند. با قرارگرفتن در پنجمین سال خشک‌سالی از سال ۱۴۰۰ به بعد، ذخایر سدها به‌شدت کاهش یافته است و برخی سدها مانند سد لنیان هشدار خروج از مدار را داده‌اند. این کاهش منابع سطحی، مدیران آب را مجبور کرده است که سهم بیشتری از تأمین آب را بر دوش منابع آب زیرزمینی -چاه‌ها- بگذارند تا از قطعی کامل آب شرب در شهرهای پرمجمیت جلوگیری شود. آمار رسمی شرکت آب و

رئیس‌جمهور، پزشک‌یان، در سخنرانی پنجشنبه ۱۵ آبان گفت: «اگر تا آذرماه در تهران باران نیارد باید آب را جیره‌بندی کنیم؛ اگر باز هم نیارد باید تهران را خالی کنیم». مسئله عدم بارش و کسری شدید برای تأمین آب در استان‌های تهران و البرز در حدی است که گفت‌وگو از آن به تریبون‌های رسمی کشیده شده است. کسری جمعی آبخوان‌ها در سطح کشور تا سال ۱۴۰۰ برای مخازن آب زیرزمینی به عدد ۱۴۳ میلیارد مترمکعب رسید و تا سال ۱۴۰۳ احتمالاً از ۱۵۰ میلیارد مترمکعب فراتر رفت. اضافه‌برداشت با سرعت تخلیه آب زیرزمینی در ایران حدود پنج تا شش میلیارد مترمکعب در سال بیشتر از نرخ تغذیه طبیعی است. در استان تهران، حدود ۶۰ درصد آب شرب از منابع زیرزمینی و ۴۰ درصد از منابع سطحی -سدها- تأمین می‌شود. در استان البرز، ۷۰ درصد منابع آبی از طریق آب‌های زیرزمینی تأمین می‌شود. استان البرز از نظر وابستگی به آب‌های زیرزمینی، با سهم ۸۹ درصد از کل برداشت، در رتبه‌های بالای کشور قرار دارد.

برداشت بوی‌ریه و مازاد از آبخوان‌های تهران و البرز در سال‌های اخیر، به‌ویژه با کاهش بارندگی‌ها، منجر به بحران جدی و پدیده‌های محیط‌زیستی متعدد شده است. دشت‌های استان تهران مانند ورامین، شهریار، اسلامشهر و شهرری و استان البرز مانند دشت نظرآباد جزء مناطق با بالاترین نرخ فرونشست زمین هستند. در تهران، این نرخ سالانه تا ۳۱ سانتی‌متر و در برخی مناطق البرز تا ۲۹ سانتی‌متر گزارش شده که عامل اصلی آن تخلیه آب‌های زیرزمینی است. در برخی دشت‌ها مانند ورامین و هومند-آب‌سرد، افت تراز آب زیرزمینی در یک دوره خاص از ۱.۵ تا دو متر نیز مشاهده شده

یوتیوب نه ابزار شایعه‌سازی است، نه سازماندهی تظاهرات؛ چون اینجا نمی‌شود محتوای دیگران را بازنشر کرد، بلکه باید خود تولیدکننده محتوا باشید. یوتیوب بزرگ‌ترین دانشگاه تولید محتوای اصیل در جهان است. امروز بدون استفاده از ویدئوهای باکیفیت و علمی یوتیوب، هیچ اختراع یا مقاله‌ای ممکن نیست. به‌تازگی یوتیوب در دانشگاه‌های تهران، شهید بهشتی و علامه طباطبایی برای دانشجویان و استادان رفع فیلتر شد و امیدواریم به‌زودی در دسترس عموم قرار گیرد. یوتیوب بزرگ‌ترین دانشگاه جهانی و مطمئن‌ترین راه ارتباطی نخبگان خلاق تولیدکننده محتوای علمی عمیق است و رفع فیلتر آن از نان شب هم واجب‌تر است. بدون یوتیوب تولید محتوای باکیفیت و طولانی و انتشار آن در عرصه جهانی ممکن نیست. فیلترکردن یوتیوب یعنی زنجیرکردن خلاقیت جوانان ایرانی در عصر هوش مصنوعی. یوتیوب خط مقدم جنگ نرم است و فیلترکردن آن یعنی جنگ با آینده و مبارزه با علم.

یوتیوب یک برنامه رایگان برای دسترسی به آموزنده‌ترین و مفیدترین محتواهای جهان برای حل مشکلات روزمره مردم است. در این پلتفرم همه کاربران می‌توانند ویدئوهای آموزشی طولانی و با کیفیت بالا را دانلود و تماشا کنند یا محتوای تولیدشده خود را منتشر کنند. درحالی‌که پلتفرم‌هایی مثل تلگرام، اینستاگرام و واتس‌اپ برای پیام‌رسانی، محتوای کوتاه یا سرگرمی مناسب هستند، در یوتیوب هزاران ساعت محتواهای آموزشی تخصصی رایگان، باکیفیت و با دسته‌بندی مناسب در زمینه‌های مختلف با هم رقابت می‌کنند. شما معمولا وقتی سراغ یوتیوب می‌روید که سؤال یا مشکلی مهمی دارید یا می‌خواهید چیز جدیدی یاد بگیرید. وقتی که بچخال، ماشین لباسشویی، کولر یا اتومبیل شما با مشکلی مواجه می‌شود، احتمالا اولین کاری که می‌کنید در گوگل جست‌وجو می‌کنید و گوگل

یوتیوب یک برنامه رایگان برای دسترسی به آموزنده‌ترین و مفیدترین محتواهای جهان برای حل مشکلات روزمره مردم است. در این پلتفرم همه کاربران می‌توانند ویدئوهای آموزشی طولانی و با کیفیت بالا را دانلود و تماشا کنند یا محتوای تولیدشده خود را منتشر کنند.

درحالی‌که پلتفرم‌هایی مثل تلگرام، اینستاگرام و واتس‌اپ برای پیام‌رسانی، محتوای کوتاه یا سرگرمی مناسب هستند، در یوتیوب هزاران ساعت محتواهای آموزشی تخصصی رایگان، باکیفیت و با دسته‌بندی مناسب در زمینه‌های مختلف با هم رقابت می‌کنند. شما معمولا وقتی سراغ یوتیوب می‌روید که سؤال یا مشکلی مهمی دارید یا می‌خواهید چیز جدیدی یاد بگیرید. وقتی که بچخال، ماشین لباسشویی، کولر یا اتومبیل شما با مشکلی مواجه می‌شود، احتمالا اولین کاری که می‌کنید در گوگل جست‌وجو می‌کنید و گوگل

۱۲ متر

ویدئویی از جشن تولد یک نماینده مجلس در شهر بافق با یک کیک ۱۲متری منتشر شده که با واکنش گسترده روبه‌رو شده است. در این ویدئو این نماینده در حال بریدن این کیک است که در فاصله‌های یکسان عکسش بر روی آن قرار گرفته است. چرایی و دلیل برگزاری این جشن تولد با این کیک بزرگ معلوم نیست.از سویی کاربران این اقدام را نشانه‌ای از بی‌توجهی به شرایط معیشتی مردم دانسته‌اند. تا لحظه تنظیم این مطلب نماینده این شهر با دفترش توضیحی درباره این مراسم و این کیک ارائه نکرده‌اند.

فاضلاب استان تهران، این افزایش فشار را به‌خوبی نشان می‌دهد. متوسط برداشت آب در سال‌های ۱۹۹۹، ۱۴۰۰، ۱۴۰۱، ۱۴۰۲، ۱۴۰۳ به ترتیب ۱۰، ۱۳، ۱۴، ۱۶، ۱۷، ۱۸ و ۱۴، ۱۵ مترمکعب بر ثانیه بوده است. افزایش برداشت از ۱۰ مترمکعب بر ثانیه در سال ۱۳۹۹ به ۱۷، ۵ مترمکعب بر ثانیه در سال ۱۴۰۲، نشان‌دهنده افزایش ۷۵درصدی فشار پمپاژ بر آبخوان‌ها در طول دوره خشک‌سالی است. در استان البرز، به دلیل کاهش شدید ذخایر سدها، شرکت آب و فاضلاب استان، حفر، تجهیز، احیا و مهندسی مجدد ۱۰۲ حلقه چاه را طی چهار ماه اول سال ۱۴۰۴ در دستور کار قرار داد تا ظرفیت تولید آب را بیش از چهارهزارو ۳۰۰ لیتر بر ثانیه افزایش دهد. این اقدامات برای جبران کمبود آب شرب شهری است. در شهرستان شهریار در غرب تهران، در آبان ۱۴۰۱ حفاری دو حلقه چاه آب شرب آغاز شد.

تعداد چاه‌های مجاز در بخش شرب و صنعت در سال‌های ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ ثابت بوده، اما افزایش حفر چاه‌های جدید در بخش آب شرب بیشتر در قالب احیا، تجهیز و مهندسی مجدد چاه‌های موجود و در پاسخ به بحران برق و کم‌آبی سدها بوده است. آمار دقیقی از تعداد چاه‌های غیرمجازی که جدیداً حفر شده‌اند، به صورت تفکیک‌شده وجود ندارد. در استان البرز، در سال ۱۴۰۳ تعداد هزارو ۳۴۴ حلقه چاه غیرمجاز مسدود و مسلوب‌المنفعه شده است که این رقم نسبت به سال ۱۴۰۲ که ۹۹۰ حلقه بود، رشد ۲۴درصدی در عملیات انسداد را نشان می‌دهد. این آمار بالا، گویای وجود حفاری‌های غیرمجاز جدید یا فعال‌بودن چاه‌های قدیمی در پی بحران کم‌آبی است.

یادداشت

فیلترینگ یوتیوب توجیه منطقی ندارد

اسفندیار خدایی

خود نصب می‌کنند. اما آنها نمی‌دانند که هیچ چیز رایگانی وجود ندارد و هیچ‌کس برای رضای خدا فیلترشکن رایگان تولید نمی‌کند. ویدئوهای یوتیوب بهترین منابع برای دانشجویان جهت حل مسائل علمی و اجرای پروژه‌های فنی و پژوهش‌های تخصصی برای پایان‌نامه‌ها، رساله‌ها و تهیه مقالات و تولید ایده‌ها و انتشار تجربیات و یافته‌های پژوهشی هستند. یوتیوب بستری برای نمایش توانمندی‌های فرهنگی، اقتصادی و علمی ایرانیان در سطح جهان فراهم می‌کند. نقطه قوت ایران نسبت به کشورهای منطقه، نیروی انسانی فرهیخته و فوق‌العاده این کشور است. به‌جای ترس از مردم و فرار از جهان، بهتر آن است که شجاعانه با رفع فیلتر یوتیوب و با تشویق حضور فعال ایرانیان در تولید محتوا و انتشار در این پلتفرم جهانی، از جایگاه شایسته کشورمان دفاع کنیم. جمعیت خلاق و نیروی انسانی کارآمد ایرانی می‌تواند با تولید محتوا و استفاده از بستر پلتفرم‌هایی مثل یوتیوب با دنیا تعامل کند، به درآمدزایی آری برسد، تحریم‌های ظالمانه را خنثی کند؛ تا آنجا که دنیا نیازمند و خواهان ما باشد و تصویر بهتری از ایران به جهانیان ارائه دهیم تا ما را نه به عنوان مزاحم و مانع و مصرف‌کننده، بلکه به عنوان یک منبع اصیل فرهنگ و هنر و ادبیات و صنعت و معماری و گردشگری و نوآوری و اخلاق نگاه کنند.

چگونه ممکن است در عصر هوش مصنوعی، جوان ایرانی بدون دسترسی به بزرگ‌ترین پلتفرم تولید محتوای علمی و آموزشی جهان، در عرصه‌های مختلف رقابت کند، وقتی که دست و پای او را با فیلتر و فیلترشکن سته‌ایم؟ درخشش ایران و ایرانیان در عصر هوش مصنوعی مستلزم دسترسی آزاد به منابع آموزشی جهانی است. رفع فیلتر یوتیوب اقدامی لازم برای درخشش ایرانیان در عصر هوش مصنوعی است.

۵ میلیون میلیارد تومان

فارس گزارشی منتشر کرده که براساس آمار سازمان برنامه و بودجه، ارزش پروژه‌های عمرانی نیمه‌تمام در کشور به بیش از پنج میلیون میلیارد تومان می‌رسد. رئیس‌جمهور هم در سفر اخیر خود به کردستان، به این رقم اشاره کرد و گفت: «اکثر این پروژه‌های نیمه‌تمام، با سفارش نمایندگان هر شهر و بدون در نظر گرفتن توجیه فنی و اقتصادی آغاز شده است». پروژه‌های عمرانی نیمه‌تمام نمادی از ناکارآمدی مدیریتی و هدررفت منابع مالی است؛ منابعی که می‌توانست در خدمت اقتصاد قرار گیرد.

یاد

میراث توران میرهادی

نسرین محمدباقری

آموزگار

«زندگی یک فرصت است. یک فرصت استثنائی و بسیار ارزشمند»
توران میرهادی

هرروز از زندگی فرصتی است برای کسب تجربه، فهمیدن و شناختن. آشنایی با شخصیت و اندیشه‌های توران میرهادی، فرصتی است ارزشمند که ما را به آگاهی عمیق‌تر و فهم روشن‌تر از تربیت و زندگی رهنمون می‌سازد.

فعالیت‌های ماندگار توران میرهادی در حوزه آموزش و پرورش، ادبیات کودکان و فرهنگ‌نامه کودک و نوجوان، او را چهره‌ای ممتاز و اثرگذار در فرهنگ و ادب ایران ساخته است.

توران خانم بانوی صلح است. تمام فعالیت‌های فرهنگی او در اشاعه فرهنگ صلح است. توران میرهادی براین باور بود که ریشه جنگ و خشونت و دیگرکشی را باید در نظام آموزش و پرورش و سیستم تربیتی جست‌وجو کرد. او که همواره به اهداف بلندمدت می‌اندیشید، مدرسه «فرهاد» را با ایده تربیت انسان‌های وارسته و صلح‌جو بنیان نهاد. مدرسه فرهاد به عنوان مدرسه موفق و تجربی، با روش‌های نوین تعلیم و تربیت اداره می‌شد.

توران میرهادی اعتقاد داشت که «رقابت» به دنبال خود «سارت» می‌آورد. در مدرسه «فرهاد» خبری از نظام رقابتی و شاگرد اولی نبود؛ هر دانش‌آموز با پیشرفت خودش سنجیده می‌شد.

همکاری و همپایی و مشارکت جایگزین رقابت شده بود. کتاب‌های درسی با مشارکت معلم‌ها و شاگردان نوشته می‌شد. قوانین مدرسه توسط بچه‌ها وضع می‌شد. در این مدرسه کتابخانه جایگاه مهمی داشت. کتاب و کتاب‌خوانی از نکات شاخص این مدرسه بود و در برنامه بچه‌ها «زنک کتابخوانی و قصه‌گویی» وجود داشت. آموزش فرهنگ ایثار و روحیه خدمت‌کردن و نوع‌دوستی از اهداف متعالی مدرسه فرهاد بوده است. با نگاهی به شعارهای سال‌های اخیر روز معلم و روز آموزش درمی‌یابیم که اندیشه‌ها و افکار و ارزش‌های تربیتی او بسیار جلوتر از زمان خودش بوده است.

شعار روز جهانی معلم (۲۰۲۵)

«بازآفرینی تدریس به عنوان حرفه‌ای مشارکتی»، شعار روز معلم سال ۲۰۲۴ «بهادادن به صدای آموزگاران» و شعار روز آموزش (۲۰۲۳) «آموزش صلح» برنامه‌هایی است که ۶۰ سال پیش در مدرسه فرهاد اجرا شده بود. مدرسه‌ای که معلم‌ها برنامه‌ریز بودند و مدیر خود را در خدمت معلم‌ها و بچه‌ها می‌دانست.

علاوه بر تجربه ارزشمند مدرسه فرهاد، مشارکت در تأسیس شورای کتاب کودک و ترویج ادبیات کودک در زمانی که کتاب مناسب برای کودکان کم بود و همچنین فرهنگ‌نامه که منبع دانش و مبتنی بر فرهنگ اصیل ایران برای کودکان و نوجوانان ایرانی است، از دستاوردهای مهم و ماندگار توران میرهادی به شمار می‌آید.

فارغ از شیوه‌های تربیتی و حرفه‌ای، می‌توان از زندگی شخصی توران خانم درس‌های فراوانی فراگرفت. او عاشق گنجشک‌ها و درخت‌ها و کودکان بود. او در دل طبیعت به دنیا آمد و اعتقاد داشت می‌توان از طبیعت درس‌های بسیار گرفت. یک سال تمام به توصیه استادش یک درخت را زیر نظر گرفت و هر هفته از کوچک‌ترین تغییرات درخت نقاشی می‌کشید.

او در برقراری روابط انسانی، همچون مادرش گرتا، منزلت و شأن افراد را جدای جایگاه اجتماعی و تحصیلات آدم‌ها می‌دانست. در مرور خاطرات کودکی و نوجوانی، از کارکنان خانه به‌سه عنوان نخستین معلمان خود یاد می‌کند. توران زنی با اراده و پشتکار قوی و سخت‌کوش بود که همواره به اهداف بلند و متعالی می‌اندیشید.

او به خصایل نیک انسان‌ها توجه ویژه داشت. در برابر سختی‌ها و مشکلات زندگی شکوه و شکایتی نداشت. او قدران تمام کسانی است که به نوعی از آنها درس آموخته و از این انسان‌های اثرگذار، به عنوان آدم‌های ماندگار یاد می‌کند.

توران خانم زنی است که زیربنای همه فعالیت‌های فرهنگی‌اش توصیه زیبای مادر بود که «غم بزرگ را به کار بزرگ تبدیل کن». پایه و بنیان مدرسه فرهاد برخاسته از غم از دست دادن برادر جوانش فرهاد بود و کار عظیم «فرهنگ‌نامه کودک و نوجوان» تحقق وصیت یار و همواره زندگی‌اش محسن خمارلو برای انجام کاری فرهنگی و ماندگار بود.

